



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ  
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 353/2012**

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ  
(Τμήμα Β')**

**Συνεδρίαση της 18<sup>ης</sup> Ιουνίου 2012**

**Σύνθεση:**

**Προεδρεύων:** Αλέξανδρος Καραγιάννης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, αρχαιότερος των Νομικών Συμβούλων του Τμήματος, λόγω κωλύματος του Προέδρου του Τμήματος, Φωκίωνα Γεωργακόπουλου, Προέδρου του ΝΣΚ.

**Μέλη:** Θεόδωρος Ψυχογιός, Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Ευγενία Βελώνη, Δημήτριος Χανής, Αφροδίτη Κουτούκη και Δημήτριος Αναστασόπουλος, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

**Εισηγήτρια:** Σοφία Διαμαντοπούλου, Πάρεδρος ΝΣΚ (γνώμη χωρίς ψήφο).

**Αριθμός Ερωτήματος:** Το υπ' αριθμ. πρωτ. Δ9/Δ/Φ53/9667/1504/30.4.2012 έγγραφο του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Γενική Δ/νση Φυσικού Πλούτου, Δ/νση Ενεργειακών Ορυκτών, Τμήμα Νομικών Θεμάτων, το οποίο υπογράφεται από τον Υφυπουργό ΠΕΚΑ.

**Ερώτημα:** «Εάν στις απαλλοτριώσεις, οι οποίες κηρύσσονται σύμφωνα με την ειδική διαδικασία που προβλέπει ο Μεταλλευτικός Κώδικας, μπορεί να θεωρηθεί, ότι το στάδιο κλήσης των φερόμενων ως ιδιοκτητών των επίδικων εκτάσεων να υποβάλουν ενοτάσεις και παρατηρήσεις σε σχέση με το κτηματολογικό διάγραμμα και τον κτηματολογικό πίνακα της απαλλοτριώσεως, ολοκληρώθηκε πριν την έκδοση της αποφάσεως κηρύξεως της απαλλοτριώσεως και κατά συνέπεια, εφαρμοζόμενου αναλογικά του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου 16 του ν. 2882/2001, δεν εφαρμόζεται η

**διαδικασία διορθώσεως των κτηματολογικών στοιχείων από την υπηρεσία, εφόσον έχει προηγηθεί το στάδιο προσκλήσεως των ιδιοκτητών των εκτάσεων».**

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Β') εγνωμοδότησε ως εξής:

### **I. Ιστορικό**

Με το άνω έγγραφό της η ερωτώσα υπηρεσία, αναφερόμενη, αφ' ενός στις διατάξεις των άρθρων 128 επ. του ν.δ. 210/1973 «Περί Μεταλλευτικού Κώδικος» (Α' 277), τα οποία ρυθμίζουν τη διαδικασία της αναγκαστικής απαλλοτριώσεως αστικών ή αγροτικών ακινήτων, κειμένων εντός ή εκτός του χώρου του μεταλλείου, ή την εις βάρος αυτών σύσταση εμπραγμάτων δικαιωμάτων, προς το σκοπό εκτελέσεως έργων προοριζομένων για την εκμετάλλευση των μεταλλείων, και των άρθρων 29 παρ. 9 και 16 του ν. 2882/2001 «Κώδικας Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων» (Α' 17) και αφ' ετέρου στο με αριθμό πρωτ. 279/14.2.2012 έγγραφο της Επιθεωρήσεως Μεταλλείων Βορείου Ελλάδος (ΕΜΒΕ), με θέμα : « Διαβίβαση ερωτήματος προς τη Νομική Υπηρεσία του Υ.Π.Ε.Κ.Α σχετικά με την εξέταση ενστάσεων μετά την κήρυξη της αναγκαστικής απαλλοτριώσεως εκτάσεως εμβαδού 1.344.772, 05 τ.μ. κτηματικής περιοχής (ΟΠΚ1) για λόγους εκμεταλλεύσεως του υποκείμενου λιγνιτικού κοιτάσματος του Ορυχείου Καρδιάς στην Τοπική Ενότητα Ποντοκώμης της Δημοτικής Ενότητας Δημ. Υψηλάντη Δήμου Κοζάνης της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης, σύμφωνα με τον Μεταλλευτικό Κώδικα», και περιεχόμενο σχετικό με τις αιτήσεις διορθώσεως κτηματολογικού πίνακα, οι οποίες υποβάλλονται, σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 2882/2001, μετά την κήρυξη απαλλοτριώσεων του Μεταλλευτικού Κώδικα και μετά τη συζήτηση στο Μονομελές Πρωτοδικείο για τον καθορισμό προσωρινής τιμής μονάδας, υποβάλλει το ερώτημα, αν στις απαλλοτριώσεις, οι οποίες κηρύσσονται κατά τη διαδικασία που προβλέπουν οι διατάξεις του Μεταλλευτικού Κώδικα, δύναται να θεωρηθεί ότι το στάδιο κλήσης των φερόμενων ως ιδιοκτητών των επίδικων εκτάσεων να υποβάλουν ενστάσεις και παρατηρήσεις σε σχέση με το κτηματολογικό διάγραμμα και τον κτηματολογικό πίνακα της εν θέματι απαλλοτριώσεως, ολοκληρώθηκε πριν την έκδοση της αποφάσεως κηρύξεως της απαλλοτριώσεως και κατά συνέπεια, εφαρμοζόμενου αναλογικά του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου 16 του ν. 2882/2001, δεν εφαρμόζεται η διαδικασία διορθώσεως των κτηματολογικών

στοιχείων από την υπηρεσία, εφόσον έχει προηγηθεί το στάδιο προσκλήσεως των ιδιοκτητών των εκτάσεων.

## **II. Εφαρμοστέες διατάξεις**

**1. α.** Κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 18 του Συντάγματος «Ειδικοί νόμοι ρυθμίζουν τα σχετικά με την ιδιοκτησία και τη διάθεση των μεταλλείων, ορυχείων, σπηλαίων, αρχαιολογικών χώρων και θησαυρών, ιαματικών, ρεόντων και υπόγειων υδάτων και γενικά του υπόγειου πλούτου».

Ειδικός νόμος που ρυθμίζει τα σχετικά με την ιδιοκτησία και τη διάθεση των μεταλλείων είναι το ν.δ. 210/1973 «Περί Μεταλλευτικού Κώδικος» (Α' 277).

Στο Μεταλλευτικό Κώδικα περιλαμβάνονται και διατάξεις, οι οποίες αφορούν την εδαφοκτησία. Τέτοιες διατάξεις είναι και αυτές των άρθρων 128 επ., οι οποίες αφορούν την αναγκαστική απαλλοτρίωση εδαφικών εκτάσεων προς το σκοπό της εκτελέσεως έργων, προοριζομένων για την εκμετάλλευση των μεταλλείων. Κατά ρητή πρόβλεψη του άρθρου 29 παράγραφος 9 περ. ε' του ν. 2882/2001 «Κώδικας Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεως Ακινήτων» (Α' 17), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 22 του ν. 3175/2003 (Α' 207) «Οι αναγκαστικές απαλλοτριώσεις που επιβάλλονται: α)...β)...γ)...δ)...ε) κατά τον μεταλλευτικό κώδικα κηρύσσονται σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις που ισχύουν για τις απαλλοτριώσεις αυτές. Για τα μη ρυθμιζόμενα από τις παραπάνω ειδικές διατάξεις ζητήματα εφαρμόζονται συμπληρωματικώς οι διατάξεις του παρόντος κώδικα».

**β.** Ειδικότερα, στον εν λόγω **Μεταλλευτικό Κώδικα**, ορίζονται, πλην άλλων, τα εξής:

**Άρθρο 128 παρ.1:** «1. Επιτρέπεται η αναγκαστική απαλλοτρίωσις αστικών ή αγροτικών ακινήτων, κειμένων εντός ή εκτός του χώρου του μεταλλείου, ή η εις βάρος αυτών σύστασις εμπραγμάτων δικαιωμάτων προς τον σκοπόν εκτελέσεως έργων προοριζομένων δια την εκμετάλλευσιν των μεταλλείων, οίον στοών, φρεάτων, ορυγμάτων, εκσκαφών, πλατειών προς εναπόθεσιν μεταλλευμάτων ή απορριμμάτων (στείρων), οικοδομών προς εγκατάστασιν μηχανημάτων, εργοστασίων διαλογής, εμπλοιυτισμού, καμινείας και μεταλλουργικής επεξεργασίας, γραφείων, αποθηκών, κατοικιών υπαλλήλων και εργατών, οδών, σιδηροδρόμων, εναερίων συστημάτων μεταφοράς, εγκαταστάσεων αποβαθρών φορτώσεως, υδραγωγείων κλπ. του σκοπού τούτου λογιζομένου ως δημόσιας αφελείας.».

**Άρθρο 131:** «1. Δια την έκδοσιν αποφάσεως κηρύξεως αναγκαστικής απαλλοτριώσεως απαιτείται η, υπό του μεταλλειοκτήτου ή του διαδόχου αυτού ή η υπό του εκ τούτων έλκοντος δίκαιωματα εκμεταλλεύσεως μεταλλείου, υποβολή αιτήσεως εις την Περιφερειακήν Διοίκησιν εις την περιφέρειαν της οποίας κείται η απαλλοτριούμενη ιδιοκτησία ή το μείζον μέρος αυτής, εις ḥν δέον να εκτίθενται οι λόγοι περί της ανάγκης της αναγκαστικής απαλλοτριώσεως. 2. Η αίτησις δέον να συνοδεύηται: α) υπό κτηματολογικού διαγράμματος εικονίζοντος την απαλλοτριωτέαν έκτασιν και τας περιλαμβανόμενας επί μέρους ιδιοκτησίας, καθώς και τα ονόματα των Δήμων και Κοινοτήτων εντός των οποίων κείται η προς απαλλοτρίωσιν έκτασις, β) υπό κτηματολογικού πίνακος εμφαίνοντος τους εικαζομένους ιδιοκτήτας των απαλλοτριουμένων ακινήτων, το εμβαδόν εκάστου τούτων ως και πάντα τα κύρια προσδιοριστικά στοιχεία των επ' αυτών υφισταμένων κατασκευών ή καλλιεργειών, γ) υπό μελέτης περί των εκτελεσθησομένων πάσης φύσεως έργων εντός της απαλλοτριουμένης εκτάσεως μετά προϋπολογισμού και σχεδιαγραμμάτων ως και εκθέσεως περί της ανάγκης εκτελέσεως αυτών συντεταγμένων υπό αρμοδίου διπλωματούχου μηχανικού.».

**Άρθρο 133:** «1. Ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Μεταλλείων της αρμοδίας Περιφερειακής Διοικήσεως επί τη υποβολή της περί αναγκαστικής απαλλοτριώσεως αιτήσεως, διαβιβάζει αντίγραφον των υπό στοιχεία α' και β' της παραγρ. 2 του άρθρου 131 του παρόντος εγγράφων, προς τους Δήμους ή Κοινότητας εις την περιφέρειαν των οποίων κείνται τα προς απαλλοτρίωσιν ακίνητα, αιτούμενος όπως αναφερθή προς αυτόν πάσα σχετική παρατήρησις όσον αφορά τα ονόματα των ιδιοκτητών, την τοποθεσίαν, το είδος και την έκτασιν μιας εκάστης των προς απαλλοτρίωσιν ιδιοκτησιών. 2. Οι Δήμοι και Κοινότητες οφείλουν ν' απαντήσουν εις τον Προϊστάμενον της Υπηρεσίας Μεταλλείων, το βραδύτερον εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών, από της λήψεως του εγγράφου του. 3. Βάσει των υπό των Δήμων και Κοινοτήτων παρασχεθεισών πληροφοριών ή μετά παρέλευσιν μηνός από της αποστολής των κατά την παράγρ. 1 εγγράφων, ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Μεταλλείων κατόπιν ελέγχου ενεργουμένου, είτε επιτοπίως, είτε εκ του γραφείου του, επιφέρει επί των υποβληθέντων αυτώ στοιχείων τας δεούσας διορθώσεις, συντάσσει έκθεσιν και υποβάλλει ταύτην μεθ' ολοκλήρου του σχετικού φακέλου εις τον Υπουργόν Εθνικής Οικονομίας, εισηγούμενος την κήρυξιν της απαλλοτριώσεως ή την εν όλω ή εν μέρει απόρριψιν της αιτήσεως».

**Άρθρο 134:** «1. Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας μετ' εκτίμησιν των υποβληθέντων αυτώ στοιχείων, κατ' εφαρμογήν της παραγρ. 3 του άρθρου 133 του παρόντος, εκδίδει απόφασιν δημοσιευμένην διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, δι' ης διατάσσεται η απαλλοτρίωσις ή απορρίπτεται η σχετική αίτησις εν όλω ή εν μέρει. 2. Η αναγκαστική απαλλοτρίωσις θεωρείται κηρυχθείσα από της δημοσιεύσεως της περί κηρύξεως αυτής αποφάσεως διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως. 3. Η κατά την παράγρ. 1 του παρόντος εκδίδομένη απόφασις αποτελεί και την έγκρισιν της εκτελέσεως των έργων δι' α η απαλλοτρίωσις, μη απαιτουμένης άλλης αδείας παρ' ετέρας Διοικητικής Αρχής, επιφυλασσομένων των διατάξεων των άρθρων 158, 159, 160 και 161 του παρόντος».

**Άρθρο 138:** «Καθ' όσον αφορά την συντέλεσιν της απαλλοτρίωσεως, την ανάκλησιν αυτής, την διαδικασίαν προσδιορισμού της καταβλητέας αποζημιώσεως και την διαδικασίαν αναγνωρίσεως των δικαιούχων αυτής, εφαρμόζονται αι αντίστοιχοι διατάξεις των κεφαλαίων Β' (άρθρα 7-10), Γ' (άρθρα 11-12), Δ' (άρθρα 13-23) και Ε' (άρθρα 24-30) του Ν.Δ/τος υπ' αριθ. 797/1971 "περί αναγκαστικών απαλλοτρίωσεων"». Είναι προφανές ότι, από την έναρξη ισχύος του ν. 2882/2001 (=6.5.2011, κατά την πρόβλεψη του άρθρου δευτέρου του ίδιου νόμου), η ως άνω παραπομπή πρέπει να θεωρηθεί γενομένη στις αντίστοιχες διατάξεις του νεωτέρου και ισχύοντος νόμου (2882/2001).

**Υ. Εξ άλλου, στο ν. 2882/2001** ορίζονται, πλην άλλων, τα εξής:

**Άρθρο 3:** «1. Για την έκδοση απόφασης κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης απαιτούνται: α) κτηματολογικό διάγραμμα.....β) κτηματολογικός πίνακας.....γ) τήρηση διαδικασιών για τη χωροθέτηση του έργου....2. Το κτηματολογικό διάγραμμα και ο πίνακας συντάσσονται υποχρεωτικά με βάση τις τελευταίες αποτυπώσεις των ιδιοκτησιών από τη δημόσια αρχή.....Επιφυλάσσεται, σε κάθε περίπτωση, η εφαρμογή των διατάξεων για το Εθνικό Κτηματολόγιο. Τα στοιχεία αυτά μπορεί να συνταχθούν και μετά προηγούμενη έγκαιρη πρόσκληση των ιδιοκτητών να παραδώσουν τους τίτλους τους, οπότε εφαρμόζεται η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου 16 του παρόντος..3...4...5...6...7.».

**Άρθρο 9 παρ. 2:** «2. Μετά τη συντέλεση της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης κάθε νομέας ή κάτοχος του ακινήτου που απαλλοτριώθηκε υποχρεούται να παραδώσει τούτο

ελεύθερο στον υπέρ ού η απαλλοτρίωση μέσα σε δέκα μέρες από έγγραφη πρόσκληση αυτού, στην οποία αναφέρεται συνοπτικά ο τρόπος της συντέλεσης.».

**Άρθρο 16** («Διόρθωση κτηματολογικών στοιχείων»): «1. Ο προσδιορισμός της αποζημιώσεως, κατά τα άρθρα 18 και επόμενα και η αναγνώριση των δικαιουχών, κατά τα άρθρα 26 και επόμενα, χωρούν με βάση τα κατά το άρθρο 3 παράγραφος 1 κτηματολογικό διάγραμμα και κτηματολογικό πίνακα. 2. Σε περίπτωση που ο εικαζόμενος ιδιοκτήτης ή κάθε ενδιαφερόμενος θεωρεί ότι το διάγραμμα και ο πίνακας είναι εσφαλμένα, μπορούν με αίτησή τους να ζητήσουν τη διόρθωση ή συμπλήρωση. Το ίδιο δικαίωμα έχει ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας, η οικεία Κτηματική Υπηρεσία, ο υπέρ ου κηρύχθηκε η αναγκαστική απαλλοτρίωση και ο υπόχρεος να καταβάλλει την αποζημίωση. 3. Η αίτηση αυτή μπορεί να υποβάλλεται από την επομένη της κήρυξης της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης. Η αίτηση δεν μπορεί να υποβληθεί από τον καθ' ου η αναγκαστική απαλλοτρίωση μετά την πάροδο της κατά το άρθρο 9 παράγραφος 2 προθεσμίας, η οποία για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου γίνεται μηνιαία. Προκειμένου για τα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου, η αίτηση μπορεί να υποβάλλεται μέχρι την προηγουμένη της συζήτησης της αίτησης για τον προσωρινό ή οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης. 4. Η αίτηση υποβάλλεται στην υπηρεσία ή το φορέα που συνέταξε ή ενέκρινε το κτηματολογικό διάγραμμα και τον πίνακα και εξετάζεται χωρίς καθυστέρηση. Αν η αίτηση διόρθωσης γίνει δεκτή, η υπηρεσία υποβάλλει προς έγκριση, στην αρμόδια ως εκ του σκοπού της απαλλοτρίωσης υπηρεσία, διορθωτικό κτηματολογικό διάγραμμα και πίνακα. Μετά την έγκριση της διόρθωσης των κτηματολογικών στοιχείων, η σχετική απόφαση αναρτάται στο δικτυακό τόπο του αρμόδιου Υπουργείου ή Φορέα. Εφόσον η Υπηρεσία που είναι αρμόδια, ως εκ του σκοπού της απαλλοτρίωσης, είναι διαφορετική από την Αρχή που κήρυξε την απαλλοτρίωση, κοινοποιείται στην τελευταία η απόφαση έγκρισης της διόρθωσης με δυο αντίγραφα του διορθωτικού Κτηματολογικού Διαγράμματος και Πίνακα προς ενημέρωση του φακέλου της απαλλοτρίωσης. 5. Εάν περιέλθουν στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας νεότερο κτηματολογικό διάγραμμα και πίνακας, που έχουν συνταχθεί ύστερα από πρόσκληση των εικαζομένων ιδιοκτητών να παραδώσουν τους τίτλους ιδιοκτησίας, μέχρι την προηγούμενη της συζήτησης της αίτησης για τον προσωρινό ή οριστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων. Η πρόσκληση γίνεται με επιμέλεια της αρμόδιας υπηρεσίας. Οι διατάξεις

των προηγούμενων παραγράφων δεν εφαρμόζονται επίσης αν η διαδικασία πρόσκλησης των ιδιοκτητών έχει προηγηθεί της διαδικασία σύνταξης των κατά τις περιπτώσεις α΄ και β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 3 στοιχείων. 6. ....7. ....8. Κάθε αμφισβήτηση για την ακρίβεια ή την πληρότητα των στοιχείων του κτηματολογικού διαγράμματος και του πίνακα, λύεται κατά τη δίκη για την αναγνώριση των δικαιούχων, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων, υπό την προϋπόθεση να έχει υποβληθεί το σχετικό αίτημα, τουλάχιστον εξήντα (60) ημέρες πριν από την αρχική ή την μετ' αναβολή δικάσιμο, στην αρχή που τα συνέταξε, προκειμένου να τηρηθεί η διαδικασία διόρθωσης των κτηματολογικών στοιχείων κατά τις προηγούμενες παραγράφους. 9...».

### **III. Ερμηνεία των διατάξεων**

Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, συνάγονται τα εξής:

1. Στο άρθρο 131 του Μεταλλευτικού Κώδικα προβλέπονται οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για την κήρυξη αναγκαστικών απαλλοτριώσεων ακινήτων για τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 128 του ίδιου Κώδικα. Το άρθρο 133 ρυθμίζει τη διαδικασία που προγείται της εκδόσεως της κηρυττούσης την απαλλοτρίωση αποφάσεως (διαβίβαση κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα στους Δήμους ή Κοινότητες της περιφέρειας των υπό απαλλοτρίωση ακινήτων, παρατηρήσεις των Δήμων ή Κοινοτήτων επί των στοιχείων κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα, διενέργεια δεουσών διορθώσεων και εισήγηση για την κήρυξη ή μη της απαλλοτριώσεως). Στις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 2882/2001, που ρυθμίζει τη διαδικασία που προγείται της εκδόσεως της κηρυττούσης την απαλλοτρίωση αποφάσεως κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού, προβλέπεται η δυνατότητα συντάξεως του κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα και της τηρήσεως των διαδικασιών για τη χωροθέτηση του έργου, ύστερα από προηγούμενη «έγκαιρη πρόσκληση των ιδιοκτητών», να παραδώσουν τους τίτλους, οπότε και εφαρμόζεται η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου 16 του ν. 2882/2001, για το περιεχόμενο της οποίας γίνεται λόγος στη συνέχεια. Προκύπτει, συνεπώς, ότι η διαδικασία που προγείται της εκδόσεως της κηρυττούσης την απαλλοτρίωση αποφάσεως κατά τις διατάξεις του Μεταλλευτικού Κώδικα είναι διαφορετική από αυτήν των διατάξεων του ν. 2882/2001, μάλιστα δε η διαδικασία που προβλέπεται στον Μεταλλευτικό Κώδικα είναι υποχρεωτική, ενώ η προβλεπομένη στις διατάξεις του ν. 2882/2001 είναι δυνητική. Επομένως, η διαδικασία

που προβλέπεται στο άρθρο 133 του Μεταλλευτικού Κώδικα, η οποία, κατά ρητή πρόβλεψη του άρθρου 29 παρ. 9 περ. ε' του ν. 2882/2001, εφαρμόζεται στις απαλλοτριώσεις που κηρύσσονται σύμφωνα με τον εν λόγω Κώδικα, δεν εξομοιώνεται ούτε υποκαθιστά την διαδικασία του άρθρου 3 παρ. 2, εδάφιο γ' του ν. 2882/2001 και, συνακολούθως, τηρουμένης υποχρεωτικώς της διαδικασίας του άρθρου 133 του Μ.Κ, δεν μπορεί να γίνει λόγος για εφαρμογή του άρθρου 16 παρ. 5 του ν. 2882/2001.

**2.** Από της άλλης πλευράς, στο άρθρο 16 παρ. 1-4 του ν. 2882/2001 προβλέπεται ειδική διαδικασία διορθώσεως ή συμπληρώσεως του κτηματολογικού διαγράμματος και πίνακα σε χρόνο μετά την κήρυξη της απαλλοτριώσεως, ενώ ανάλογες διατάξεις δεν απαντώνται στον Μεταλλευτικό Κώδικα. Στην Αιτιολογική έκθεση του ν.2882/2001, αναφορικά με το άρθρο 16 διαλαμβάνονται, μεταξύ των άλλων, και τα εξής: «Θεσπίζεται ιδιαίτερη ταχεία διαδικασία για την άρση αμφισβητήσεων περί την ακρίβεια των στοιχείων της αρχικής κτηματογραφήσεως. Η διαδικασία αυτή μπορεί να κινείται εντός συγκεκριμένων και προσαρμοσμένων στις ειδικές συνθήκες προθεσμιών, τόσο από τον ενδιαφερόμενο ιδιώτη όσο και από τη διοίκηση, διαμορφώνεται όμως κατά τρόπο ώστε να μην παρακωλύει την πρόοδο της σχετικής διαδικασίας της απαλλοτριώσεως. Εξάλλου με τις ρυθμίσεις του άρθρου αυτού παρέχεται στη διοίκηση η δυνατότητα, αν κινηθεί επιμελώς, να επισπεύσει τις οίκοθεν διαδικασίες, ενημερώνοντας παραλήλως και τον ενδιαφερόμενο, ώστε να αποφύγει τις σχετικές αμφισβητήσεις..».

Ενόψει τούτων και δεδομένου ότι, κατά ρητή πρόβλεψη της παραγράφου 9 του άρθρου 29 του ν. 2882/2001, για ζητήματα μη ρυθμιζόμενα από τις ειδικές διατάξεις του Μ.Κ., εφαρμόζονται συμπληρωματικά και οι διατάξεις του ΚΑΑΑ, στην υπό εξέταση περίπτωση εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 16 παρ. 1-4 του ν. 2882/2001. Δεν μπορεί, όμως, να γίνει λόγος για ευθεία ή αναλογική εφαρμογή της παραγράφου 5 του άρθρου 16 του ν. 2882/2001 στην προκείμενη περίπτωση, διότι η προβλεπόμενη στο άρθρο 133 του Μεταλλευτικού Κώδικα διαδικασία δεν δύναται να θεωρηθεί ότι συνιστά «πρόσκληση ιδιοκτητών» κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθρου 16 του ν. 2882/2001 σε συνδυασμό και με το εδάφιο γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ίδιου νόμου.

'Έτσι, δεν μπορεί να αποκλεισθεί η εφαρμογή των ρυθμίσεων των παραγράφων 1-4 του ίδιου άρθρου 16 του ν. 2882/2001, δυνάμει των οποίων και εφόσον δεν έχει προηγηθεί η διαδικασία της δικαστικής αναγνωρίσεως των δικαιούχων, κάθε εικαζόμενος ιδιοκτήτης ή και κάθε ενδιαφερόμενος, δύναται πριν από την παρέλευση της

προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 3 του ίδιου, ως άνω, άρθρου, ήτοι ένας μήνας από την έγγραφη πρόσκληση αυτού να παραδώσει το απαλλοτριωθέν ακίνητο ελεύθερο στον υπέρ ού η απαλλοτρίωση (άρθρο 9 παρ. 2 του ν. 2882/2001), να καταθέσει αίτηση διόρθωσης των κτηματολογικών στοιχείων κατά τους ορισμούς της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 2882/2001, την οποία οφείλει να εξετάσει η Διοίκηση, ενώ σε περίπτωση παρόδου της άνω προθεσμίας κάθε αμφισβήτηση για την πληρότητα ή την ακρίβεια των στοιχείων της απαλλοτριώσεως θα επιλυθεί κατά τη δίκη για την αναγνώριση των δικαιούχων της αποζημιώσεως (πρβλ ΝΣΚ 94/2011).

**IV.** Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων, στο τεθέν ερώτημα αρμόζει η εξής απάντηση: Η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 133 του Μεταλλευτικού Κώδικα, η οποία, κατά ρητή πρόβλεψη του άρθρου 29 παρ. 9 περ. ε' του ν. 2882/2001, είναι εφαρμοστέα, ως ειδική, στις απαλλοτριώσεις που κηρύσσονται σύμφωνα με τον εν λόγω Κώδικα, δεν εξομοιώνεται ούτε υποκαθιστά την διαδικασία του άρθρου 3 παρ. 2, εδάφιο γ' του ν. 2882/2001 και, συνακολούθως, τηρουμένης υποχρεωτικώς της διαδικασίας του άρθρου 133 του Μ.Κ, δεν μπορεί να γίνει λόγος για εφαρμογή του άρθρου 16 παρ. 5 του ν. 2882/2001. Στις απαλλοτριώσεις που κηρύσσονται σύμφωνα με τον Μεταλλευτικό Κώδικα, κατά ρητή πρόβλεψη της παραγράφου 9 του άρθρου 29 του ν. 2882/2001, εφαρμόζονται συμπληρωματικά και οι διατάξεις του άρθρου 16 παρ. 1-4 του ν. 2882/2001, η δε τήρηση της διαδικασίας του άρθρου 133 του Μεταλλευτικού Κώδικα δεν αναιρεί την εφαρμογή τους.

**ΘΕΩΡΗΘΙΚΕ**  
**Αθήνα, 26.6.2012**  
**Ο Προεδρεύων**

**Αλέξανδρος Γερ. Καραγιάννης**  
**Νομικός Σύμβουλος του Κράτους**



**Η Εισηγήτρια**  
**Σοφία Διαμαντοπούλου**  
**Πάρεδρος ΝΣΚ**